

JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENTET
Postboks 8005 Dep.
0030 OSLO

Deres referanse
19/1149

Vår referanse
19/02835-2/KEK

Dato
22.11.2019

Datatilsynets høringsuttalelse - Ny forskrift om vaktvirksomhetsregister - Justis- og beredskapsdepartementet

Vi viser til høringsnotat av 18. september 2019 med forslag til ny forskrift om vaktvirksomhetsregister.

Opprettelsen av en sentralt elektronisk register over godkjente vaktforetak er forankret i vaktvirksomhetsloven § 18 første ledd. Det følger av lovens § 19 at bestemmelser om formål, hvem som er behandlingsansvarlig, hvilke opplysninger som skal registreres, hvem i politiet som har tilgang til opplysningene, adgangen til å utlevere opplysningene og regler for retting, sperring og sletting av opplysninger nærmere skal reguleres i forskrift.

Datatilsynets merknader knytter seg til forskriften § 5 som gjelder adgangen til utlevering av opplysningene.

Det følger av forslaget at opplysningene fra vaktvirksomhetsregisteret kan utleveres dersom det er adgang til det etter reglene om taushetsplikt i politiloven § 24, jf. forvaltningsloven §§ 13 til 13 f.

Dette innebærer for det første at politiet kan utlevere opplysninger fra vaktvirksomhetsregisteret til andre etater, som skatte- og avgifts myndigheten, tollmyndigheten og Arbeidstilsynet som er nødvendige for å gjøre dem i stand til å etterleve meldeplikten etter vaktvirksomhetsloven § 17.

For det andre innebærer dette at politiet, for å oppfylle sin varslingsplikt i vaktvirksomhetsloven § 8 tredje ledd, kan utlevere opplysninger fra registeret til private selskap når politiet blir kjent med forhold som gjør en person uegnet som vokter.

Endelig innebærer forslaget at *politiet som forvaltningsorgan* kan utlevere opplysninger fra registeret til *politiet som politiorgan* til bruk for politimessige formål. Departementet viser til at dette følger av politiloven § 24 fjerde ledd: «*Taushetsplikt etter forvaltningsloven § 13 er ikke til hinder for at opplysninger fra politiets forvaltningsvirksomhet og sivile gjøremål gjøres kjent for andre tjenestemenn i politiet og påtalemyndigheten i den utstrekning*

tjenestemessige behov tilsier det med mindre formålet med behandlingen av opplysningene er begrenset i lov eller i forskrift gitt i medhold av lov» [vår utheving].

Formålsbestemmelsen i forslaget til ny forskrift om vaktvirksomhet § 1 sier at «*formålet med vaktvirksomhetsregisteret er å bidra til en effektiv og hensiktsmessig løsning av politiets tillatelses- og kontrolloppgaver etter vaktvirksomhetsloven*». Etter vår forståelse av formålsbestemmelsen avgrenser denne mot bruk av registeret til andre formål.

Det står i høringsnotatet at det foreslås imidlertid eksplisitt inntatt i forskriften at det kan gis tilgang til registeret i den utstrekning det er nødvendig for politimessige formål. Datatilsynet kan ikke se at dette fremgår av forskriftsbestemmelsen.

Vi mener uansett at adgangen til å utlevere opplysninger fra registeret til et så vidt formål som «politimessig formål» (det vil si blant annet etterforskning og forebygging) er uheldig. Vi mener at formålet med fordel kan avgrenses. Vi viser i den forbindelse til passloven § 8 a hvor formålene som kan begrunne utlevering av opplysninger fra passregisteret er uttømmende listet opp. Det fremkommer av forslaget § 3 hvem det kan registreres opplysninger om, samt type opplysninger som kan registreres. Etter vår vurdering inneholder bestemmelsen en vid adgang til å registrere en mengde opplysninger. Dette må naturlig nok sees i sammenheng med adgangen til å utlevere opplysningene.

Vår bekymring om at det skal åpnes for en utlevering for «politimessige formål» forsterkes ytterligere med forslaget om at det vil være opp til den behandlingsansvarlige om slik utlevering skal kunne skje ved direkte tilgang/ direkte søk. Vi mener dette med fordel kunne vært utredet nærmere. Hvordan skal en slik tilgang i så fall gis? Skal den behandlingsansvarlige, altså Politidirektoratet, avgjøre fra sak til sak om en polititjenestemann skal ha direkte tilgang, eller skal det avgjøres at *alle* polititjenestemenn får mulighet til direkte søk i registeret? Vi er redd for at man for enkelthetens skyld, vil komme til å gi alle polititjenestemenn denne muligheten. Dette vil føre til en potensielt stor spredning av opplysninger. Hvem skal føre kontroll med at søk i registeret kun gjøres for tjenestemessige behov, herunder hvem skal gjennomgå logger og kontrollere at oppslag/ søk i registeret har vært lovlige? Vi stiller spørsmål ved om en slik kontroll i det hele tatt er mulig. For å sikre mulighet for kontroll og forutberegnelighet mener vi at tilgjengeliggjøring til andre ansatte i politiet kun bør kunne gjøres gjennom *utlevering etter anmodning* og ikke ved direkte tilgang/ direkte søk.

Med vennlig hilsen

Camilla Nervik
seksjonssjef

Kathrine Ekeberg
juridisk seniorrådgiver

Kopi: Kommunal- og moderniseringsdepartementet
v/Statsforvaltningsavdelingen
Postboks 8112 Dep, 0032 OSLO

